



Verwijdering. Verweerder heeft verklaard de verwijderingsbeslissing op grond van de volgende beweegredenen te hebben genomen:

1. klager heeft op 23 januari 2018 – ondanks een duidelijk verbod daartoe – contact gezocht met de medeleerling, waarna een vechtpartij is ontstaan.
2. klager heeft op 23 januari 2018 geen gehoor gegeven aan de oproep om bij de afdelingsleider langs te komen.
3. klager heeft op 8 januari 2018 een docent beledigd.
4. klager had slechte cijfers en zette zich onvoldoende in voor school.
5. klager was veelvuldig afwezig.

Overwogen wordt als volgt. De school verwijt klager niet dat hij verantwoordelijk is voor het ontstaan van de vechtpartij en het letsel van de medeleerling, maar dat hij op 23 januari 2018 – ondanks een uitdrukkelijk verbod van de leerkracht – contact heeft gezocht met die medeleerling, waarna de vechtpartij is ontstaan. De Commissie is van oordeel dat het nakomen van afspraken te allen tijde nagestreefd moet worden. Dat neemt niet weg dat in de gegeven omstandigheden de enkele grond van het overtreden van het gegeven verbod de zware maatregel van verwijdering in redelijkheid niet rechtvaardigt.

Verweerder stelt daarnaast dat klager op diezelfde dag geen gehoor heeft gegeven aan de oproep om direct bij de afdelingsleider langs te komen, waardoor een vertrouwensbreuk is ontstaan. Klager heeft aangegeven dat hij die dag geen oproep heeft ontvangen, maar dat hij zich de dag na de vechtpartij wel direct heeft gemeld bij de afdelingsleider. Dit laatste is door verweerder bevestigd. Niet aannemelijk is dat klager de oproep opzettelijk heeft genegeerd. Een vertrouwensbreuk kan hierdoor in redelijkheid niet zijn ontstaan.

Verweerder heeft bij haar verwijderingsbeslissing meegewogen dat klager op 8 januari 2018 een docent heeft beledigd. De Commissie stelt vast dat de lezing van partijen naar aanleiding van dit incident uiteenloopt. Verweerder geeft aan dat het een ernstig incident betreft, klager daarentegen kan het zich nauwelijks meer herinneren en stelt dat hij het incident met de betreffende docent heeft opgelost. Klager heeft naar aanleiding van dit incident geen waarschuwing of schorsing opgelegd gekregen.

Nu de verklaringen lijnrecht tegenover elkaar staan en verder bewijs ontbreekt, kan de Commissie niet vaststellen dat klager op 8 januari 2018 ernstig verwijtbaar heeft gehandeld.

Tenslotte geldt dat slechte cijfers en het zich onvoldoende inzetten voor school op zichzelf genomen een verwijderingsbeslissing evenmin rechtvaardigen. Dat kan pas zo zijn indien de leerling voldoende is gewaarschuwd en de school alles in haar macht heeft gedaan om de leerling te begeleiden en ondersteunen. Dat is niet gebleken. De Commissie stelt vast dat klager regelmatig afwezig was, maar niet in extreme mate. De Commissie kan bovendien niet vaststellen dat sprake was van ongeoorloofde afwezigheid. Ook is klager niet gewaarschuwd dat zijn afwezigheid mogelijk een verwijdering tot gevolg zou kunnen hebben.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen komt de Commissie tot het oordeel dat de door verweerder genoemde gronden voor verwijdering in redelijkheid geen van alle, los van elkaar noch tezamen, aanleiding hebben kunnen vormen om klager van school te verwijderen. De klacht is gegrond.

## **Klachtnummer 2019/021**

Advies aan:

het College van Bestuur van de \* (verder: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van de heer \*(verder: klager), voormalig leerling van RK Scholengemeenschap \* te (plaatsnaam) (verder: de school).

### I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (verder: de Commissie) heeft de klacht van klager op 30 januari 2019 ontvangen. Op 11 februari 2019 heeft de Commissie het door klager ingevulde vragenformulier retour ontvangen. De klacht is gericht tegen mevrouw \* (verder: de rector) en de heer \* (verder: de afdelingsdirecteur) van de school.

Op 15 maart 2019 heeft de Commissie de reactie op de klacht van verweerder ontvangen.

De klacht is door de Commissie behandeld op de hoorzitting van 13 mei 2019 te Utrecht. Klager is in persoon verschenen, vergezeld door zijn gemachtigde, de heer mr. R. Verspaandonk. Namens verweerder zijn de rector en de afdelingsdirecteur verschenen.

### II. Standpunt van klager

Uit de stukken en hetgeen ter zitting is besproken blijkt dat de klacht bestaat uit de volgende klachtonderdelen:

Klager volgde een havo-opleiding op de school. Op 23 januari 2018 ontstond tijdens een gymles een discussie tussen klager en een medeleerling. Het was op dat moment niet mogelijk om het meningsverschil uit te praten. De gymleraar heeft vervolgens aan klager en de medeleerling laten weten dat er geen lichamelijk contact mocht plaatsvinden.

Na schooltijd heeft klager de medeleerling aangesproken. Klager en de medeleerling waren voorheen vrienden, dus had klager er vertrouwen in dat ze het samen konden uitpraten.

Nadat klager de medeleerling had aangesproken heeft laatstgenoemde klager een klap gegeven.

Daarna is een vechtpartij ontstaan waarbij de medeleerling een hersenschudding heeft opgelopen.

Klager wist op dat moment nog niet dat de afdelingsleider hem - na afloop van de gymles - had gebeld en gemaïld met het verzoek bij hem langs te komen. Klager is pas de volgende dag, op 24 januari 2018, naar de afdelingsleider gegaan.

Ondanks het feit dat klager niet de aanstichter was van de vechtpartij, is de schuld ervan in zijn schoenen geschoven. School heeft zowel klager als de medeleerling gehoord, en uiteindelijk de getuigenverklaring van de medeleerling geloofd. Klager heeft aangegeven dat er andere getuigen waren die konden bevestigen dat de lezing van klager van de feiten de juiste was. Dat heeft echter niet mogen baten.

Op 26 januari 2018 heeft klager een brief ontvangen met het voornemen om hem van school te verwijderen. Klager is daarna met school in gesprek gegaan.

Op 6 februari 2018 heeft de rector besloten om klager definitief van school te verwijderen. Hij zat op dat moment in de vierde klas. Aanleiding voor de verwijdering was het incident met de medeleerling op 23 januari 2018. Klager is van school verwijderd terwijl de medeleerling zijn opleiding heeft mogen voortzetten. Klager heeft vervolgens zijn opleiding noodgedwongen moeten staken. Hij heeft van februari 2018 tot en met augustus 2018 thuisgezeten. Per 1 september 2018 kon hij pas weer aan onderwijs deelnemen. Hij kon echter niet langer een havo-opleiding volgen en moest instromen in een Mbo-opleiding niveau 4. Klager loopt hierdoor studievertraging op.

Klager heeft aangegeven het niet eens te zijn met de verwijderingsbeslissing en heeft zijn standpunt onderbouwd. Verweerder is echter niet op het besluit teruggekomen.

Volgens verweerder heeft niet alleen het incident van 23 januari 2018 aan de verwijderingsbeslissing ten grondslag gelegen, maar ook een incident dat op 8 januari 2018 heeft plaatsgevonden. Klager is na het incident op 8 januari 2018 echter niet gewaarschuwd of geschorst. Hij heeft geen enkel schrijven over het incident ontvangen, terwijl de school het presenteert als een zeer ernstige gedraging. Uit niets blijkt dat de verwijdering is gebaseerd op meerdere gedragingen.

Verweerder stelt daarnaast dat sprake is van een vertrouwensbreuk omdat klager niet direct gehoor heeft gegeven aan de oproep om in gesprek te gaan. Volgens klager is dit een te zware kwalificatie.

Het standpunt dat niet klager maar de medeleerling de schuldige is van het incident op 23 januari 2018 kan klager met bewijs ondersteunen. Klager en de medeleerling hebben beide aangifte van mishandeling jegens elkaar gedaan. Op 21 september 2018 heeft het Openbaar Ministerie besloten de zaak tegen klager te seponeren en is hij als slachtoffer aangemerkt. Bij brief van 8 oktober 2018 is aan klager medegedeeld dat de medeleerling een taakstraf opgelegd heeft gekregen. Uit het feit dat niet klager maar alleen de medeleerling is bestraft, blijkt dat de verwijdering niet terecht is.

### III. Standpunt van verweerder

Verweerder stelt dat de school juist heeft gehandeld door klager van school te verwijderen. Anders dan klager stelt is het incident met de medeleerling niet de enige reden voor verwijdering geweest. Het incident met de medeleerling is de druppel geweest die de emmer deed overlopen.

De verwijdering heeft plaatsgevonden in 4 havo. In 3 havo waren er al problemen met klager vanwege absentie, slechte resultaten en het thuis liegen over cijfers en aanwezigheid.

In september 2017 was klager veelvuldig afwezig. Op 8 januari 2018 vertoonde klager wangedrag op het studieplein. Klager beledigde een afdelingsassistent meerdere malen. Naar aanleiding van dat incident werd hij meerdere malen gemaand om op gesprek te komen. Hij had echter steeds vage redenen waarom hij niet kwam. Klager heeft zelf geen actie ondernomen om over het incident te praten. In januari 2018 is tevens een RMC-melding gedaan, omdat de afwezigheid van klager veelvuldig was en hij zijn afspraken niet nakwam. De resultaten van klager werden steeds slechter.

Op 23 januari 2018, na het meningsverschil tussen klager en de medeleerling tijdens de gymles, heeft de afdelingsleider hem per telefoon en e-mail gesommeerd om direct langs te komen. De medeleerling en de leerkracht waren al wel langs geweest, maar klager gaf geen gehoor.

De gymleraar heeft tijdens de gymles duidelijk aan klager laten weten dat er geen contact mocht zijn tussen hem en de medeleerling. Ze moesten elkaar negeren en mochten het conflict niet opzoeken. Klager heeft de medeleerling desondanks na schooltijd aangesproken. Daarna is een conflict ontstaan. De afdelingsleider hoorde de volgende dag van de moeder van de medeleerling dat haar zoon volledig in elkaar geslagen was en dat er aangifte gedaan ging worden.

De afdelingsleider wilde veiligheid creëren en heeft toen de maatregel gekomen om klager te schorsen en de verwijderingsprocedure op te starten. Dat de medeleerling gewond was en klager niet, heeft geen rol bij het besluit gespeeld.

De afdelingsleider heeft klager de dag na het incident voor het eerst gesproken. De medeleerling had toen al aangifte gedaan.

Op 26 januari 2018 is de aanzegging schorsing en voornemen verwijdering verstuurd. Uit deze brief blijkt duidelijk dat niet alleen het incident met de klasgenoot, maar ook en vooral het feit dat klager geen gehoor gaf aan de oproep om in gesprek te gaan en afspraken te maken in relatie tot alle andere zaken die al speelden, de reden was om het verwijderingstraject in te zetten.

Verweerder stelt dat haar vertrouwen beschaamd is doordat klager zich niet aan de afspraken heeft gehouden. Zo heeft hij – tegen de afspraak in – contact gezocht met de medeleerling, en heeft hij geen gehoor aan de oproep gegeven. Hieruit blijkt dat met klager geen heldere afspraken kunnen worden gemaakt voor de toekomst. Daardoor voelen andere leerlingen en collega's zich niet langer veilig. Daarnaast stelt verweerder dat klager zich niet inzet om school tot een succes te maken en dat hij veelvuldig afwezig is.

Verweerder heeft de verwijderingsbeslissing in de brief van 6 februari 2018 aan klager medegedeeld en toegelicht. In de verwijderingsbrief is genoemd dat verweerder klager wil begeleiden naar een passende opleiding. Klager is eenmalig op gesprek gekomen met de decaan om de mogelijkheden voor het mbo te bespreken. Daarna heeft klager aangegeven geen behoefte aan een vervolgspraak te hebben.

De studievertraging van klager is niet aan de school te wijten. Op het moment van verwijdering stond klager in 4 havo op doubleren. Voor een overgang naar 5 havo mocht klager maximaal één keer het cijfer 4 en één keer het cijfer 5 staan. Een tweede keer doubleren op de school betekent dat een leerling van school moet. Om met een lijst als die van klager nog een kans te maken op overgang is aanwezigheid op school belangrijk.

De medeleerling is niet van school verwijderd. Er zijn geen eerdere incidenten met hem geweest. Hij is weliswaar uiteindelijk als enige bestraft voor de vechtpartij met klager, maar heeft de afspraken met school wel nageleefd en nooit iemand beledigd.

#### IV. Overwegingen van de Commissie

Het bevoegd gezag kan een leerling van school verwijderen indien het gedrag van de leerling te grote problemen veroorzaakt en/of de veiligheid van medeleerlingen of de leerkracht in gevaar brengt. Het bevoegd komt in dit kader een zekere mate van beoordelingsvrijheid toe. De Commissie kan het verwijderingsbesluit slechts marginaal te toetsen. Dit betekent dat de klacht slechts gegrond wordt verklaard indien het bevoegd gezag, gelet op alle omstandigheden, in redelijkheid niet tot verwijdering van de leerling heeft kunnen besluiten.

Tot uitgangspunt dient dat een beslissing tot een verwijdering van een leerling een zeer vergaande maatregel is, die alleen in uiterste noodzaak kan worden genomen.

Verweerder heeft verklaard de verwijderingsbeslissing op grond van de volgende beweegredenen te hebben genomen:

1. klager heeft op 23 januari 2018 – ondanks een duidelijk verbod daartoe – contact gezocht met de medeleerling, waarna een vechtpartij is ontstaan.
2. klager heeft op 23 januari 2018 geen gehoor gegeven aan de oproep om bij de afdelingsleider langs te komen.

3. klager heeft op 8 januari 2018 een docent beledigd.
4. klager had slechte cijfers en zette zich onvoldoende in voor school.
5. klager was veelvuldig afwezig.

Overwogen wordt als volgt. De school verwijt klager niet dat hij verantwoordelijk is voor het ontstaan van de vechtpartij en het letsel van de medeleerling, maar dat hij op 23 januari 2018 – ondanks een uitdrukkelijk verbod van de leerkracht – contact heeft gezocht met die medeleerling, waarna de vechtpartij is ontstaan. De Commissie is van oordeel dat het nakomen van afspraken te allen tijde nagestreefd moet worden. Dat neemt niet weg dat in de gegeven omstandigheden de enkele grond van het overtreden van het gegeven verbod de zware maatregel van verwijdering in redelijkheid niet rechtvaardigt.

Verweerder stelt daarnaast dat klager op diezelfde dag geen gehoor heeft gegeven aan de oproep om direct bij de afdelingsleider langs te komen, waardoor een vertrouwensbreuk is ontstaan. Klager heeft aangegeven dat hij die dag geen oproep heeft ontvangen, maar dat hij zich de dag na de vechtpartij wel direct heeft gemeld bij de afdelingsleider. Dit laatste is door verweerder bevestigd. Niet aannemelijk is dat klager de oproep opzettelijk heeft genegeerd. Een vertrouwensbreuk kan hierdoor in redelijkheid niet zijn ontstaan.

Verweerder heeft bij haar verwijderingsbeslissing meegewogen dat klager op 8 januari 2018 een docent heeft beledigd. De Commissie stelt vast dat de lezing van partijen naar aanleiding van dit incident uiteenloopt. Verweerder geeft aan dat het een ernstig incident betreft, klager daarentegen kan het zich nauwelijks meer herinneren en stelt dat hij het incident met de betreffende docent heeft opgelost. Klager heeft naar aanleiding van dit incident geen waarschuwing of schorsing opgelegd gekregen. Nu de verklaringen lijnrecht tegenover elkaar staan en verder bewijs ontbreekt, kan de Commissie niet vaststellen dat klager op 8 januari 2018 ernstig verwijtbaar heeft gehandeld.

Tenslotte geldt dat slechte cijfers en het zich onvoldoende inzetten voor school op zichzelf genomen een verwijderingsbeslissing evenmin rechtvaardigen. Dat kan pas zo zijn indien de leerling voldoende is gewaarschuwd en de school alles in haar macht heeft gedaan om de leerling te begeleiden en ondersteunen. Dat is niet gebleken. De Commissie stelt vast dat klager regelmatig afwezig was, maar niet in extreme mate. De Commissie kan bovendien niet vaststellen dat sprake was van ongeoorloofde afwezigheid. Ook is klager niet gewaarschuwd dat zijn afwezigheid mogelijk een verwijdering tot gevolg zou kunnen hebben.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen komt de Commissie tot het oordeel dat de door verweerder genoemde gronden voor verwijdering in redelijkheid geen van alle, los van elkaar noch tezamen, aanleiding hebben kunnen vormen om klager van school te verwijderen.

#### V. Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond.

#### VI. Advies aan het bevoegd gezag

Indien de school wordt geconfronteerd met een opeenstapeling van misdragingen van een leerling, waarbij het te maken verwijt zelfstandig beschouwd een verwijderingsbeslissing telkens niet rechtvaardigt, adviseert de Commissie het bevoegd gezag de gedragingen voldoende te documenteren en de leerling eerst te waarschuwen en eventueel te schorsen voordat tot verwijdering wordt overgegaan.

Aldus gegeven op 13 mei 2019 door mw. mr. M. van der Veen, voorzitter, dhr. A. Tillekens en dhr. L. Swaans, in tegenwoordigheid van mw. mr. N. Anjema-de Oliveira Costa, secretaris.